

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: postmottak@fmaa.no

Det Kgl. Olje- og energidepartement
Postboks 8148 Dep

0033 Oslo

Deres ref.
04/1994

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2004/6174 / OBJ
Ark. nr. 560

Dato
04.02.2005

HØRING - NOU 2004:26 HJEMFALL

Fylkesmannen i Aust-Agder viser til at fylkesmennene er gitt anledning til å uttale seg om NOU 2004:26, Hjemfall, jf Olje- og Energidepartementets brev av 1/12 2004.

Den offentlige debatten om hjemfall har klar sammenheng med den regionale debatten på Agder om salg av kommunale andeler i Agder Energi for å bedre en skrantende kommuneøkonomi, sikre bedre avkastning av investeringene og kunne realisere enkelte byggeprosjekter i den enkelte kommune.

I liten grad har de mer overordnede samfunnsmessige konsekvenser av salg blitt vurdert. NOU 2004:26 gir en god anledning til nettopp å drøfte disse spørsmål. Utredningen har lyktes i å formidle hvilken nasjonal ressurs som vannkraften representerer. I liten grad har man lyktes med å beskrive de beredskapsmessige konsekvenser ved at kritiske nasjonale ressurser kan selges ut av landet. Hvis det hjemmelsmessig legges til rette for at offentlige og private eiere på noe fremtidig tidspunkt kan finne det fordelaktig å selge kraftaksjer ut av landet for å unngå hjemfall, vil vi som nasjon kunne få store vanskeligheter i en beredskapssituasjon.

Gjennom alle år etter krigen har vi vernet om vår kraftforsyning og forsøkt å gjøre den mest mulig robust ved å pålegge eierne betydelige utbedringstiltak for å kunne forsyne landet med elektrisk kraft under krise- og krig.

Forutsetningene for beredskapsarbeidet i norsk kraftforsyning har i stor grad endret seg de siste 10-15 år. Naturens terrorangrep samt enkeltstående sabotasjeangrep i form av fysiske anslag mot kraftforsyningen eller som dataangrep mot kraftforsyning hvor IKT-avhengigheten er særlig stor, er blitt tillagt stadig mer vekt.

Samtidig er den utfordring som internasjonaliseringen av kraftforsyningen representerer, viet liten oppmerksomhet. Det gjelder både selskapenes eierskap, det fysiske systemet og kraftmarkedet.

Norge vil i fremtiden være minst like avhengig som i dag av en sikkert virkende kraftforsyning, ikke bare i fredstid under krevende tørkeperioder, men også under uforutsigbare kriser som rammer andre enn oss selv. Ved denne anledning må vi også i et slikt lys analysere hva et utenlandsk eierskap vil bety for oss. Utvalget oppnevnt ved Kgl. Res. av 29/10 2004 forventes å vurdere hvordan vi kan sikre landets kritiske infrastruktur.

Ved flere anledninger har vi unnlatt å ofre konsekvensene av internasjonalisering fornøden oppmerksomhet. Det gjelder for eksempel innen felter som telekommunikasjon, og ved salg av fly, helikopterselskap og oppdrettsanlegg.

Beredskaps- avdelingen	Justis- og byggesaks- avdelingen	Landbruks- avdelingen	Miljøvern- avdelingen	Sosial- og helse avdelingen	Samordnings- enheten	Utdannings- og familie- avdelingen
Fylkeshuset, Serviceboks 606, 4809 ARENDAL			Telefon:	37 01 73 00	Telefaks:	37 01 76 10

Felles for slikt salg til utlandet er at ressursene ikke kan rekvireres av vårt eget samfunn i en nødssituasjon slik som rekvisisjonsloven gir adgang til hva angår norske ressurser. Innen ulike former for hjemfall som muliggjør salg til utlandet, kan beredskapsmessige hensyn innarbeides i salgsbetingelsene slik at ressurser i en gitt situasjon kan stilles til norsk disposisjon. Likevel er dette ingen fullgod løsning og vi har heller ingen eksempler på at dette er gjort. Vi må velge ordninger som sikrer norske interesser under alle forhold slik at vi kan fortsette vårt betydelige arbeid for å sikre en stabil og robust vannkraft i de mest ekstreme situasjoner. Å diskutere samfunnsinteresser med utenlandske eiere som kun har bedriftsøkonomiske interesser, er ingen god sak. Vi er kritisk avhengige av vår vannkraft. En diskusjon om hjemfall som ikke ofrer denne faktor tilstrekkelig oppmerksomhet, vil kunne gi oss betydelige overraskelser i kritiske situasjoner for landet.

Med hilsen

Hjalmar I. Sunde